

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

Poština plačana v gotovini.

ona današnje številke 1 Din.

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za ino-
smetvo D 16—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaznice D 10—,
inzerati po dogovoru.
Naročila se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon: maribor. št. 775.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritišče desno. Tele-
fon št. 24. — SHS postročevalni
vašni št. 11787.
Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, sobota 31. oktobra 1925.

Leto: VI. — Številka: 248.

BORZA.

CURIH, (Avala), 30. oktobra. (Izv.)
Pariz 21.80, Beograd 9.20, London 25.13 1/2
Berlin 123.50, Praga 15.87, Milan 20.52,
Newyork 518.75, Dunaj 73.15, Brüssel
23.55, Budimpešta 0.00728, Varšava 85,
Sofija 3.60, Bukarešta 2.47 1/2.

Kraljeva dvojica v naši bližini

ZAGREB, 30. okt. Po informacijah v
tukajšnjih krogih bo kraljeva dvojica
ostala tri dni na veleposestvu grofa Jo-
sipa Bombellesa v bližini Čakovca, kam-
or je prispela večera. Grof ima velike
lovske revirje, v katerih sta se kralj in
kraljica že udeležila lova na fazane. —
Jutri bo lov na zajce.
Z ozirom na dejstvo, da je kralj za-
pustil Beograd, so politični krogi pre-
pričani, da o skorajšnji rekonstrukciji
vlade ni govora.

Povodom obiska kulturno-zgodovinske
razstave v Zagrebu si je kralj ogledal
knjigo iz 16. stoletja v kateri je o-
menjena neka vas poleg Zagreba. Knji-
ga je pisana v glagolici. Stjepan Radić
je pripomnil, da bo knjiga dobro rabila
Jugoslaviji pri sklepanju konkordata,
ker dokazuje, da se je v vasi poleg Zagre-
ba uporabljala že v onih časih glagoli-
ca.

Sporazum s Turčijo

Likvidacija dosedanjih nasprotij.
BEOGRAD, 30. okt. Zunanje minist-
stvo je večeraj zvečer izdalo službeni ko-
munique o jugoslovansko-turški prijat-
eljski pogodbi. Izjava povdarja: 1. 28.
teljski pogodbi. Izjava povdarja: 1. 28.
t. m. je bila sklenjena prijateljska po-
godba med Jugoslavijo in Turčijo. Po-
godba sta podpisala kraljevi odposlane-
ci v Turčiji Zivkovič za Jugoslavijo in
turški zunanji minister Tefvik Rudži
Bej za Turčijo. Nekateri beograjski li-
sti so danes priobčili nekaj informacij
o vsebini pogodbe. Poročilo o pogodbi s
Turčijo je izzvalo v beograjskih politi-
čnih krogih presenečenje. Znano je, da
so po končani svetovni vojni podpisale
vse države razen Jugoslavije lausansko
mirovno pogodbo s Turčijo. Jugoslavija
pogodbe ni podpisala, ker so mirovni
pogoji prisodili Jugoslaviji del turških
dolgov, kljub temu, da je nekdanji tur-
ški teritorij pripadel Srbiji po london-
ski mirovni pogodbi že 1. 1913. Zdi se,
da je bilo to nasprotje na zadnjem zase-
danju Društva narodov v Ženevi porav-
nano v obojestransko zadovoljstvo.

Grčija izpraznila bolgarsko ozemlje

ATENE, 29. okt. Grške čete so izpra-
znila bolgarsko ozemlje do polnoči, to je
8 ur pred rokom, ki ga je določil inozem-
ski vojni ataše.

Nemčija ostane zvesta locarnskim pogodbam

Oficielna izjava Luthrove vlade.
BERLIN, 30. okt. »Tägliche Rund-
schau« poroča, da je bila v smislu skle-
pa državne vlade odposlana v London,
Pariz, Bruselj in Rim izjava, da bo dr-
žavni ministrski svet vztrajal pri dose-
danji politiki in da ne bo izpremenil svo-
jega stališča napram locarnskim pogod-
bam.

BERLIN, 29. okt. Vodstvo stranke
nemških nacionalcev je izdalo proglas,
v katerem povdarja svoje stališče na-
pram locarnskim pogodbam. Pravi, da
je Locarno močno in neprijetno prese-
netil nemško nacionalistično stranko,
kajti nemški interesi v vprašanju vojne
krivde, komunizma in 16. člena po-
godbe o Društvu narodov niso bile iz-
polnjene in tudi skrajšanje roka glede
izpraznitve renske in saarske kotline ni
strogo zajamčeno. Z namenom, podati
vsemu tu- in inozemstvu popolnoma ja-
sno sliko o resnosti položaja, se je stran-
ka odločila, da izstopi iz vlade in pre-
pusti vladno oblast drugim.
V splošnem pa je opaziti, da ta izjava
nemško-nacionalne stranke ni več tako
radikalna kot so bile prvotne. Govori se
celo, da bodo odstopivši ministri zopet
vstopili v vlado.

V Damasku.

KAIRO, 29. okt. Kakor poročajo listi
iz Damaska, so Francozi 25. im. zapri
vodjo vstaške tolpe Hasana el Karreth,
48 upornikov in 106 prebivalcev enega
iz predmestij. Tri osebe so bile takoj
ustreljene.

Italijansko-jugoslovanska prometna konferenca v Rimu

Za nove medsebojne tarife.
BEOGRAD, 30. okt. 4. novembra se bo
pričela v Rimu italijansko-jugoslovanska
prometna konferenca. Konferenca se
bo bavila predvsem z ureditvijo železni-
skih tarifov za jugoslovanski izvoz v
Italijo oz. za italijanski izvoz v Jugo-
slavijo, dalje z tranzitno tarifo za jugo-
slovansko blago, namenjeno v Francijo
in Švico in končno z vprašanjem uredit-
ve tranzitne tarife za italijansko blago
namenjeno preko Jugoslavije v Avstrijo
in Ogrsko. Za jugoslovanske delegate
bodo imenovani sekcijski šef notranje-
ga ministristva M. Lukić in šef tarifne-
ga oddelka v prometnem ministristvu.
Konferenca bo določila tarife na podla-
gi nettunske prometne pogodbe.

Naši dobrovoljci in njihove pravice

Neopravično postopanje z onimi, ki so zastavili življenje za narodno svobodo in ujedinjenje.

Beograd, koncem oktobra.
»Savez dobrovoljaca kraljevine SHS«
je naslovil na predsednika ministrskega
sveta g. Nikolo Pašiča spomenico, iz ka-
tere posnemamo radi pomanjkanja pro-
stora in na prošnjo Saveza samo važnej-
še podatke, ki jasno ilustrirajo našo
agrarno politiko.
Uvodoma pravijo prostovoljci, da so
že začetkom oktobra predložili ministru
agrarne reforme g. Pavlu Radiću in-
struktivni ekspozé o vojnem in povoj-
nem dobrovoljskem pokretu s posebnim
ozirom na njegovo zvezo z agrarno re-
formo.

Informirali so ga o svojih narodno-
političnih in socialno-ekonomskih ten-
dencah, ki so dobile sankcijo s posebnim
odlokom krske vojaške vlade. V odloku

se je krska vlada obvezala, da bo vsem
jugosl. dobrovoljcem brez razlike raz-
delila: borcem 5 ha, a neborcem 3 ha ro-
dovitnega zemljišča.

Zakon o dobrovoljcih (24. marca 1922)
se je oddaljil od odloka krske vlade in
izzval nezadovoljstvo. Radi tega so do-
brovoljci prosili novega agrarnega mi-
nistra, da skuša doseči spremembo za-
kona in da iznese pred skupščino zakon
o državnem priznanju zaslužnih za do-
movino, osnutek zakona o državnem pri-
znanju dobrovoljcem iz vojne za osvobo-
jevanje in ujedinjenje, ki bo slonel na
krskem odloku.

Zahtevali so od g. ministra, da izda
navodila revizijskim agrarnim komisi-
jam, da ugotove osebe, ki so neopravi-
čeno dobile ono zemljo, ki bi po krskem

odloku pripadala le pravim dobrovolj-
cem.

Na ta lojalni ekspozé, je minister a-
grarne reforme odgovoril na način, ki
je bolj podoben izzivanju nego zakon-
skemu postopanju z dobrovoljci. Nared-
be, ki jih je izdal g. minister revizijskim
komisijam in način izvrševanja teh na-
redb na dobrovoljskih posestvih, so iz-
zvali v dobrovoljskih vrstah ostre pro-
teste in imeli ponekod celo krvave po-
sledice.

Po teh specialnih odredbah odvze-
majo zemljo vsem dobrovoljcem, ki niso
kmetje in tudi vsem onim kmetom, ki še
dane jim zemlje niso naselili. Na tisoče
odlokov o odvzetju sveta dobrovoljskim
kompetentom je bilo izvršenih, a tisoče
čaka ista usoda, ker se večji del dobro-
voljcev do danes še ni mogel naseliti.
Znano je, da so vse druge države, ki so
vodile politiko kolonizacije, dajale ko-
lonistom poleg gole zemlje tudi sredstev
za organiziranje kolonij in to v obilni
meri, medtem ko jim naša država v 99%
slučajev ni dala ničesar razen zemlje.
Radi tega je popolnoma krivično, da se
tem ljudem odvzema zemlja.

Dobrovoljci smatrajo ta postopek za
sovražstvo, kajti tak birokratski način
revizije je prizadel v več slučajih tudi
one, ki so se že naselili.

Komisije preganjajo one, ki nimajo
strehe, radi tega, ker je nimajo, one pa,
ki jo imajo radi tega, ker so spretni in
ljubje. Ministrstvo nima razlogov, s ka-
terimi bi opravičilo tako drastično ne-
pravične slučaje.

Ministrstvo agrarne reforme vrača
zemljo veleposesnikom, a za dobrovolj-
ce, ki so ravno od tega ministrstva prič-
akovali ne samo nacionalni, temveč tu-
di socialno-gospodarski preporod —
»nema zemlje«.

Proti temu postopanju z dobrovoljci,
je nastal velik odpor in toliko ogorče-
nja, da ga glavni odbor kot vrhovni or-
gan Saveza dobrovoljcev kljub svoji
avtoriteti ne more ublažiti.

Na to zahtevajo prostovoljci, da naj
ministrski predsednik s svojo avtoriteti
izposuje, da se bo vlada jasno izjavila,
ali še priznava krske obveznosti ali ne.
Če priznava, tedaj naj se sedanji zakon
zamenja z zakonom o državnem prizna-
nju dobrovoljcem iz vojne za osvoboje-
vanje in ujedinjenje. Dokler pa ne bo tega
zakona, naj se vrši revizija in dodelje-
vanje zemlje v smislu krskega odloka.

Za slučaj, da se dobrovoljcem v nji-
hovi upravičeni borbi za priznane pra-
vice ne bi ustreglo, tedaj odbor že v na-
prej odklanja vsako odgovornost za ne-
prijetne dogodke, ki bi se lahko pr-
tili dobrovoljcem v težkem boju za iz-
boljšanje ekonomske ekzistencije in za
državno priznanje, ki ga zaslužijo radi
požrtvovalnosti v številnih vojnah.

Podpisani so: Za glavni odbor Saveza
dobrovoljcev kraljevine SHS v Beo-
gradu Predsednik: Bogoljub Kužub, d-
žić, nar. poslanec. Glavni tajnik: Dušan
Bogdanovič.

Člani uprave: Dr. Ljudevit Pivko,
narodni poslanec, Laza Milčević,
trgovec Danilo Delić, bančni uradnik,
Dr. Joža Ravnik, advokat, Nikola So-
kolovič, sodnik, Dr. Stevo Sabotin,
bančni uradnik, Mato Rusković, ban-
čni uradnik, Dr. Branko Kijurina,
advokat, Albert Vizjak, uradnik, Tomo
Vojnovič, trgovec, Branko Ča-
čuga, novinar.

Dnevna kronika

— Kralj in kraljica sta odpotovala iz
Zagreba v Varaždin in od tam na posest-
vo grofa Bombellesa v Hrv. Zagorju.

— O kraljevem prihodu v Zagreb pri-
našajo tamošnji listi občirna poročila.
Kralj je prišel s kraljico nenapovedan
in incognito. Vest o prihodu visoke dvo-
lice se je po bliskovno raznesla po mestu.
Kraljevski par si je natančno ogledal
kulturno-zgodovinsko razstavo Zagreba.
Med ogledovanjem se je zbrala zunaj o-
gromna množica ljudstva, ki je priredila
kralju in kraljici burne ovacije.

— Pogreb ravnatelja Jeršinovića. —
Večera so sprejeli Celjani v ogromnem
številu na zadnji poti ravnatelja celjske

realne gimnazije Jeršinovića. Pogreba
se je udeležila vsa srednješolska mladi-
na s profesorji, zastopniki vojaških in
civilnih oblasti, med njimi župan g. dr.
Hrašovec, magistratni svetnik Šubić,
oddelek vojaštva z aktivnimi in rezervni-
mi oficirji ter številno občinstvo, kar
je znak velike priljubljenosti, ki jo je
užival v vseh krogih prerano umrli za-
služeni narodni delavec, Blag mu spo-
min!

— Medžimurje in veliko županstvo v
Mariboru. Čakovečki »Glas Medžimurja
i Zagorja« poroča v zadnji številki pod
naslovom »Pa dokle čemo tak«, da je
poverjenik za Medžimurje, radičevski
zaupnik g. Šestič poslal občinam dopise,
v katerih desavnira celo svojega nadre-
jenega šefa, velikega župana maribor-
skega. Spor je v tem: Po ustavi spada
Medžimurje pod mariborsko oblast. Z
organizacijo oblasti in v smislu ustave
je bila ukinjena institucija poverjen-
štva za Medžimurje. Ko pa je nastopila
RR vlada, so radičevci dosegli, da je bil
imenovan za poverjenika v Medžimurju
g. J. Šestič. Naravno je, da morajo na-
stajati radi tega upravne kolizije. V do-
pisu, ki ga prinaša »Glas Medžimurja i
Zagorja«, pravi g. Šestič, da so srezki
poglavari baže po navodilu vel. župana
v Mariboru (»a meni izza ledja«) opozo-
rili obe urade in orožniške postaje, da
je poverjeništvu ukinjeno in da se na
njegove pozive in naloge ni treba ura-
dovati. Zoper to — pravi — je vložil pri-
tožbo in zahteval disciplinarno postopa-
nje. — »Glas« ostro obsoja nastope g.
Šestiča. Stališče velikega županstva v
Mariboru je nedvomno pravilnejše in
bolj v skladu z ustavo, zato je sigurno,
da bo tudi prodrlo.

— Redukcija ministrstev. Kakor poro-
čajo iz Beograda, se v političnih krogih
vedno bolj razpravlja o načrtu, ki se
zanj posebno zavzema ministrski pre-
sednik Pašič: Po tem načrtu bi se odpra-
vila 4 ministrstva; tako da bi jih imeli
namesto dosedanjih 18 samo 14. Ob tej
priliki bi se izvedla tudi vladna rekon-
strukcija. Pravijo, da bo Pašič upeljal
v vlado Zivkovića, Stjepana Radića in
Ljubo Jovanovića. Avdijenca Ljube Da-
vidovića na dvoru pa je vzbudila kom-
binacijo, da vstopijo v vlado tudi davi-
dovičevci in slovenska napredna skupina.

— Zoper fašistska izdavanja v Zadru.
je protestirala enodušno vsa naša jav-
nost. Italijanski fašisti so se namreč v
Zadru zakleli, da bodo zasedli Sibenik,
Split in Dubrovnik. V Milanu pa so ob-
ljubili zasodob — Pariza. Ne bo dolgo,
pa se bo razgret italijanski domišljiji
zdelo potrebno, raztegniti meje na ves
svet. Mislimo, da se bo fašistska kri
fako hitro ohladila kakor se je razpela.
Vsekakor pa naj fašisti pomnijo: pot v
jugoslovansko Dalmacijo vodi preko
Ljubljane, Zagreba in Beograda. Krajše
poti ni. Če se ne bo fašistska bojevitost
ohladila že na Snežniku, pa jamči-
mo, da se bo nekaj kilometrov dalje. Za-
kaj v obrambo naše celokupne države
lahko postavi Jugoslavija bataljone, ki
so že z uspehom podili italijanske stra-
hopetce!

— Delegati našega obrtništva iz cele
države so predložili v sredo ministrske-
mu predsedniku Pašiču spomenico, v ka-
teri zahtevajo med drugim, da se prej-
komogoče predloži skupščini načrt zakona
o Obrtni banki. Ministrski predse-
dnik je obljubil, da bo označil osnutek
kot nujen in bo prišel takoj za invalid-
skim zakonom na dnevni red.

— Mesto na dnu Črnega morja. Ruski
bizzični urad poroča, da je odkril tr-
govski parnik Sovjetske Unije na poti v
Dobružo v bližini polotoka Šakukina na
dnu črnega staročavnega mesta. Mirno vre-
nje — omorčilo, da se jasno videlo
mesto ulice in nenavadne stabe v sta-
rinskih arhitekturi. V bližini novo-
kritega mesta se nahajajo že popraj naj-
dene podzemeljske ruševine mesta Ha-
rabažedera, od koder vodi cesta v Baku.
Po mnenju nekdanikov se je mesto potopilo
v morje radi močnega potresa.

— Zbiranje podatki za zgodovino naše-
ga ujedinjenja (od 1908—1918): Na beo-
grajski univerzi se je ustanovil institut
za zgodovinsko vire o ujedinjenju. Ta
zaveza bo zbiral podatke o tem, kako je
prišlo do osvobojenja in ujedinjenja. —

PLIŠ, BIBRET, KRIMER, ASTRAHAN. ORIG. ANGL. SUKNO I. T. D.

v veliki izbiri, kupite najcenejše pri tvrdki

FRANC MASTEK, GLAVNI TRG 16.

OGLEJTE IZLOŽBE!

OGLEJTE IZLOŽBE!

Institut je izdal obširen proglas, v katerem poziva k sodelovanju vse, ki bi lahko zbirali gradivo in pripomogli institutu k čim večjemu uspehu. Vsak, kdor ima kakršnekoli knjige, brošure, posamezne številke časopisov, oglase, objave, letake, beležke, pisma, dnevnik, slike, fotograf, posnetke, dopisnice s slikami i. t. d. iz te dobe, naj pošlje gradivo institutu. Razen tega naj vsakdo beleži vse, kar je doživel in preživel. Institut za izvore, Beograd, Ulica kralja Petra br. 30.

Konferenca Male antante. Bodoča konferenca Male antante se bo vršila baje v Zagrebu še tekom letošnjega leta.

Obsodba prizemskega muftije. Po dolgotrajni razpravi je obsodilo prizemsko sodišče tamošnjega muftija (islanskega škofa) radi umora dveh krščanskih inženirjev, ki sta imela nalog, restavrirati minaret neke mošeje. Muftija ju je napadel z roparsko tolpo in umoril. Fanatični verski poglavar in njegovi pomagači so bili obsojeni skupaj na 45 let težke ječe.

Nevo francoske vlade je sestavil Painlevé. Včerajšnje brzozjavno vest potrjujejo današnje vesti iz Pariza. Najvažnejša izprememba v novi vladi je izločitev znanega finančnega ministra Caillauxa, ki je ščitil velekapital. Nova vlada bo tedaj tudi v finančni politiki bolj levitarska.

Grčija se je uklonila. Po zadnjih vestih iz Atene in Sofije se da sklepati, da se je Grčija vendarle udala pritisku Društva narodov in da se bo rešil spor potom arbitraže in mirne poravnave.

Umor nemškega učenjaka v Turčiji. Avstrijski učenjak polkovnik dr. Georg Veith, ki je potoval v študijske namene po Turčiji, je bil blizu Zilé na za sedaj še nepejasen način umorjen.

Višek madžarskega hinavstva. Znano je, da so bili sedanji vladinovi na Madžarskem za časa avstro-ogrškega dualizma načelni in brezobzirni zatiraleci drugorodnih ogrskih državljanov. O tem obstoje tako dokumenti, da se vsa madžarska lažnjiva agitacija razblini v nič. Po prevratu so se nemadžarske pokrajine osvobodile. Madžarom je ostalo neznatno število drugorodnih prebivalcev, katere zatirajo, kolikor le more. Da pa bi madžarski magnati povzročili v sosednih državah kar največ zmede, se ne prestando vtikajo v manjšinske zadeve.

Grof Apponyi pa manjšinska enakopravnost! Madžarska drznost pač ni nikdar imela meje, izvzemši one, ki jo je kdo vbil v glavo s silo. Kakor poročajo iz Budimpešte, nameravajo Madžari izstopiti iz Društva narodov, ker ne štiti v zadostni meri narodnih manjšin. Po tej logiki bi morale socialistične vlade takoj odpovedati sodelovanje pri Društvu narodov, ker sede v njem najhujši preganjalec delavskega gibanja, kakor so na pr. zastopniki madžarske magnatsko-velekapitalistične oligarhije ali pa zaupniki Matteottijevih morilcev. Mad-

žarska demonstracija zoper Društvo narodov je samo provokatorska taktika, naperjena zoper sosedne države, ki so zbrane v Mali antanti!

Kemal paša pred sodiščem. V smislu novega turškega zakonskega prava, ki ga je uvedel Kemal paša, — bo med prvimi obtožen Kemal paša — sam. Teži ga njegova žena Latif-hanuma, ki se je nedavno razporočila z njim.

Premogovnik Peklenica v Medžimurju, čigar lastnik je naš središki rojak g. Karlo Vargazon, se bo v najkrajšem času povečal in razširil, ker so odkrili nove bogate sloje premoga. Tako začenja nastajati okoli Murskega Središča tipično premogarsko področje.

Vlcm. S. ponarejenim ključem je neznan storilec vdrl v noči 24. t. m. v trgovino M. R. v Zavodnem pri Soštanjju ter pokradel raznega perila, nahrbtnikov in drugih predmetov v vrednosti 5678 Din. Najbrž isti storilec je omenjene noči odnesel s podstrešja K. S. 25 kg. težak meh bele moke in koš, v katerem je ukradene stvari spravil na varno.

Četniki kot roparji. Iz Slavonije poročajo: Nedavno so izvršili maskirani razbojniki v sremski vasi Jazak zelo drzen rop. Oboroženi z vojaškimi puškami so vdrl v hišo bogatega kmeta Dušana Radoniča in mu odnesli 120.000 Din. Dušan in njegov sin pa sta kljub kričkam spoznala razbojnike. Bili so domači četniki, katere je Dušan takoj prijubil orožnikom. Toda orožniki niso hoteli pričeti preiskave, ker niso mogli verjeti, da so rop res izvršili četniki, katerim načeluje sam občinski blagajnik Veljko Veljković. Šele na intervencijo v Beogradu je pravosodno ministrstvo delegiralo državnega odvetnika iz Mitrovice, ki je vodil preiskavo. Po preiskavi so zapri Veljka Veljkovića in še dva sodelovalca, kar je izzvalo veliko senzacijo.

Spopad radi »Živela Jugoslavija« v Beogradu. Včeraj je nastal v Beogradu o priliki nekega spreveda srnaovec mučen incident. Demokrati so vpili »Živela Jugoslavija«, srnaovci pa »Živela Veljka Srbija«. Radi teh vzklikov je nastal pretep in je moralo posredovati orožništvo.

Krščanski socialisti za smrtno kazn. Krščanski socialisti v Avstriji so se pričeli zavzemati za upeljavo smrtno kazni. Krščansko-socialna zveza v Dunajskem Novem Mestu je sklenila, poslati državni zvezi predlog za zopetno upeljavo smrtno kazni, kar pa je zveza na zboru v Salzburgu odklonila.

Vatikan in italijanska duhovščina. Državni tajnik rimske unije Gaspari je s posebnim odlokom prepovedal italijanskemu duhovništvu kakršnakoli pogajanja z državnimi oblastmi. Odlok je naperjen zoper fašistovski režim, potrjuje pa znova, da si cerkev lasti pravico nad duhovščino tudi v čisto političnih zadevah.

odgovori trpin. Njegova usmiljena duša ni o trpljenju izdala novrednega tovariša srdu učiteljskega zbora.

Doma so mu izprali in obvezali rano, ki je kmalu zacelila — navidezno.

Gotovo je bila rana okužena bodisi od noža, bodisi od nitke ali vlakenca, ki je menda z nožem prodrla v rano in v nji ostala.*

Po preteku 3—4 mesecev mu je začela na nasprotni strani zaceljati rano sprejati otekati žleza. Mrzli obkladki je niso zmanjšali; bolnik je silil v bolnico, češ, tam bo čez velikonočne počitnice ozdravil in potem nadaljeval nauke.

V bolnici so mu izrezali oteklo žlezo, kmalu je začela otekati druga, tretja i. t. d.; preстал je tri operacije.

Po trimesečnem bolovanju ga je odvedel oče v velikih skrbih v ljubljansko bolnico, kjer bi naj bolnika obsevali z Röntgejevimi žarki, toda njegovo vročinsko stanje ni žarkov preneslo; z obsevanjem so morali prenehati, a tudi vsa druga zdravila niso mogla vkljub veliki zdravniški skrbi ustaviti bolezn. Bolnik je zaslutil zgodaj, da bo moral umreti. Svojemu bolnemu tovarišu je zaupal: »Ne bojim se umreti, bojim se pa za mamico in očeta, ki bosta plakala v neizmerni tugi!«

* Podoben slučaj se je dogodil pred približno 25 leti v Celju, kjer je neki učeneč osnovne šole podstavil svojemu součencu kamenček, ki je prodrl globoke v mezo. Ranjeni je po daljšem času na posledicah umrl. — Pisec.

Privatna bolnišnica „Sanatorij v Mariboru“

Nekaj let že obstoji v Mariboru edini sanatorij. Vzlele temu opazimo, da večina občinstva še vedno ni natančno poučena o namenu in pomenu te bolnišnice.

Razen umobolnih in bolnikov z nalezljivimi boleznimi se sprejemajo v sanatorij pacienti vseh vrst. Cene (dnevna) so iste kakor v splošni bolnici, za I. in II. razred celo nižje. V čem se pa bistveno razlikuje sanatorij od javnih bolnišnic, je udobnost, da si bolnik ali bolnica sanatorija lahko prosto izbira med vsemi mariborskimi in izvenmariborskimi zdravniki onega, ki naj v sanatoriju zdravi njegovo (njeno) bolezen, medtem ko v javni bolnišnici ni take »proste izbire zdravnikov«.

V sanatoriju mora pacient svojega zdravnika sicer posebej honorirati. Da pa omogočijo lečenje v sanatoriju tudi širšim slojem, so zdravniki določili za pacijente sanatorija tako nizek honorar, da ga bo mogel plačati vsakdo. Nepremičnim ne bodo ničesar računali. Na ta način se bo lahko vsakdo, ki potrebuje bolnišnične oskrbe, obračal s polnim zaupanjem do kateregakoli izmed zdravnikov.

Bolnika (bolnico) pošljejo v sanatorij ponavadi posamezni zdravniki. Ako pa prihaja pacient, kakor n. pr. v bolnico, sam neposredno v sanatorij, si lahko tam izbere svojega zdravnika iz seznama, ki vsebuje posamezna imena in natančno označbo vseh mariborskih zdravnikov. V Mariboru imamo toliko izvrstnih zdravnikov vseh strok, da nam zares ni treba iskati si zdravniške pomoči v tujini.

Zavedajmo se tega, kar imamo dobrega doma in zaupajmo in poslužujmo se lastnih zavodov, ki so cenejši in niso slabši od tujih.

Sanatorij v Mariboru ima krasno lego južno od Kalvarije, poleg vinarske šole na vzhodni vinorodnih gričkov, ki reflektirajo zdravilno moč solnčnih žarkov na sanatorij, zavod, ki ni namenjen izkoriščanju bolnikov, ampak njihove-mu ozdravljenju.

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50—

Mariborske vesti

Maribor, 30. oktobra 1925

iz sodne službe. Okrajni sodnik pri okrožnem sodišču v Mariboru dr. Alojzij Lešnik je pomaknjen s kraljevim ukazom v 5. skupino I. kategorije.

Za učitelja risanja na tukajšnji gimnaziji je imenovan na mesto g. J. Zagarja, ki je že odšel na stalno službeno mesto v Ljutomer, akademični slikar g. Kos, ki je Mariborčanom dobro znan izza razstav v kazinski dvorani.

Ljubezen in sugestija ob zadnji uri

Spominski listek mlademu dijaku na grob.

Orumenelo listje pada na tla, drevje zato še ne umira; spravlja se le k počitku, da oživi v spomladi k novemu življenju.

Milan, sin šolskega upravitelja Radoslava Knafliča v Radvanju pri Mariboru, je v 15. letu svoje starosti vzrastel v cvetočega mladeniča, da ga je bilo vesleje pogledati. Letošnje jeseni pa je kot veli list odpadel od svojega drevesa v prerani grob, kjer bo čakal vstajenja k novemu boljšemu življenju.

Bil je učeneč IV. razreda mariborske realke. Outil je v sebi nagon in voljo, postati v življenju kaj več, nego mu je oče; toda neki silno razbrzdan součeneč se mu je vrgel, ne iz sovraštva ali zlobe, temveč iz razposajenosti usodepolno na pot.

Nekega dne mu je bil namreč v učnem odmoru za šalo podstavil odprti žepni nož. Milan se vsede slučajno naglo nanj, odskočil je s krikom; nož mu izderezjo, kri mu teče močno. Rano mu v naglici obvežejo z zasilno obvezo. Razbrzdani součeneč ga prosi prestrašen usmiljenja, naj ga ne izda profesorjem. Hudo boli rana Milana, da se mu bolečine čitajo raz obledeli obraz.

»Kaj vam je, Knaflič?« ga vpraša profesor med poukom.

»Nekoliko slabo mi je, a je že boljše.«

Ze dne 1. avg. t. l. je zapisal v svoj dnevnik Prešernov verz:

Mogoče, kdor zdaj vesel prepeva
Ob koncu dneva

Molče trobental bo:

Memento mori! (spomni se smrti!).

Mesec oktober se je nagulil že čez pol listje je začelo rumeneti; tudi Milanu je jelo življenje veneti. V nedeljo dne 18. oktobra je rekel materi, ki mu je zadnjih 14 dni v bolnici osebno stregla: »Mamica, nekaj bi ti rad zaupal, a ne ustraši se!« »Le povej mi, angelček moj, ničesar se ne bom ustrašila.«

»Rad bi se sprejel sv. obhajilo!« »To me vendar veseli, s tem mi menda misliš zaupati svoje misel na smrt, ugiba z napetostjo mati.«

»Da,« potrdi Milan z boječim glasom.

»Ne boj se umreti, življenje je dolina solz, rešen boš vsega trpljenja. Tam zgoraj ti pride nasproti tvoja sestra Darinka kot angelj božji, prideta ti nasproti dedek in babica in še več drugih te sprejme z veseljem!«

»Da, da!« je veselo pritrdil Milan.

»In kmalu prideva tudi jaz in papa in tvoj bratec Bogdan za teboj; kakrat nas sprejmeš ti kot angelj božji!«

»Da, da!« je pritrdil bolnik v vzbudeni radosti ter je dostavil: »Toda Bogdana še dolgo ne bo za menoj!«

Naslednjega dne, bilo je v ponedeljek dne 19. oktobra 1925, je še rekel pro- eč: »Mamica, objubi mi, da ne boš s papanom za menoj preveč tucovala; bojim se, da bi ti ne povrnil srčni napadi. Prosim lepo, objubi mi to, potem bom

in Zagriženost gostilničarske zadruge v Gradcu. Kot karakteristiko, kako postopajo v Gradu, navajamo sledeči primer. Bivši okrožni glavar za Slov. Štajersko g. dr. Lajnsič je ima sedaj gospodarsko in informacijsko pisarno. Nedavno je stavil Trgovsko-obrtno-industrijski zbornici in Gostilničarski zadrugi v Gradu poudbo glede dobave vina. Te dni je prejel odgovor, ki kaže vso staro nacionalistično zagriženost graških krečmarjev. Prinašamo ga doslovno, »da se zna«. »Hern dr. Srečko Lajnschitz in Marburg a. d. Drau. Ihr Schreiben vom 26. 10. dieses Jahres, betreffend Weineinfuhr nach Oesterreich durch Ihre Kanzlei bzw. Vermittlung, haben wir unserer heute stattgefundenen Vorstandssitzung vorgelegt. Dasselbe hat beschlossen, Ihnen mitzuteilen, daß wir es in Hinblick auf Ihre uns sattsam bekannte Tätigkeit als politischer Beamte ablehnen, mit Ihnen in irgendeine wie immer geartete Beziehung zu treten.« Sledi podpis. V izpolnitve tega bi bilo pripomniti, da je gosp. dr. Lajnsič razpravljajal ustmeno z zastopniki obeh korporacij in ga niso odklonili. Ker g. dr. Lajnsič ni bil nikoli kak »germanofob«, temveč je ob prevratu storil na svojem mestu le dolžnost, ki jo je imel kot Slovenec, je nastop graške korporacije tem značilnejši. Nadaljnega komentarja ni treba.

Skriptične slike bodo spremljale predavanje, ki ga bo imel nocoj, v petek ob pol 20. uri v kazinski dvorani (»Ljudska univerza«) g. dr. Toplak o ženskih boleznih. Kakor znano, je predavanje namenjeno le odraslim moškimi.

Označenje cen v izložbah in trgovinah. Trgovski gremij poroča: V nekaterih trgovinah je policija konstatirala, da se opuščajo označba blaga s cenami in grozi takim trgovcem nevarnost, da bodo kaznovani. Trgovski gremij opozarja svoje člane, da je zakon o pobijanju draginje še vedno v polnem obsegu v veljavi in so višje oblasti izdale policijskemu komisarijatu ponovno odredbo, da se zakonski predpisi točno izvršujejo. Določbe radi označenja cen so sledeče: Za vsako vrsto življenjskih potrebščin, katere ima trgovec na prodaj v prostorih, kamor prihajajo kupeji zaradi nakupa, ima biti označena cena za kos, meter, par, ducat, liter ali kilogram. Razen tega mora biti označen s ceno vsak predmet, ki se nahaja v izložbah in se ne smatra kot luksuzno blago.

ARGUS je naš najboljši domači informacijski zavod ima v vseh mestih zastavljive povojenike daje informacije o vsem, posebno pa o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb

ARGUS -ore informacije so točne, izbrpne in brzo se nahaja v Vuka Karadžića ul. 11, Beograd -ot telefon je 6-25, a brzozjavni nast. Argus.

ložje umrl!« Mati je storila obljubo za sebe in odsotnega očeta.

»Oh, zlata mamica, ker si mi to obljubila, bom tam gori stokrat srečnejši! Molil bom da te in za vse!«

»Kaj naj sporočim tvojim součencem?« »Povej jim, naj ljubijo svoje stariše, naj spoštujejo svoje profesorje ter naj bodo vedno zvesti Jugoslovani!« je odgovoril bolnik rahlo.

Popoldne mu je postajalo čedalje slabše, zdravniki in usmiljene sestre so napovedovale zadnjo uro, ki je res nastopila. Mati mu je zatislila izmučene oči.

»Jutro« je objavilo naslednjega dne obvestilo: »...dasi po letih še otrok, je prenašal trpljenje in pričakoval smrt kakor mož...«

Ravnatelj mariborske realke se je v imenu zavoda ob odprtem grobu poslavljal od pokojnega med drugim rekče: »...tih si bil, molčal si, da bi ne škodil nikomur...«

Součlici mariborske realke, kadar vas povede pot v Ljubljano, obiščite svojega pokojnega tovariša na novem mestnem pokopališču pri sv. Križu, tam najdete v 61. oddelku v 9. vrsti na 13. grobu spomenik (šele v spomladi 1926) z napisom: »Knaflič Milan, dijak Mariborske realke« in njegovo vam namenjeno sporočilo:

»Ljubite svoje roditelje, spoštujejte svoje učitelje, bodite vedno zvesti Jugoslovani!«

—□—

Pozor!

Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, se obrnite na znamenitega egiptovskega grafologa, kateri vam pove bodočnost. Maribor, hotel „Kosovo“, soba št. 2, Grajski trg. 2311

Denarnice, solske torbice, mape in jermene za knjige, nahrbtnike kakor tudi različne kovčke in torbice za potovanja priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova 13.

Zimski plašči, obleke za gospode, zimske sukaje, kostumi, obleke, čevlje, jumper, salii, zavese, blazine za divane, nastavljac, vaze, čajne ročke, posoda, srebrne žlice, nakit, knjige, note, slike, pristni škarni izrezki in druga različna roba. Aleksandrova c. 24, pritleje, desno. 2319

Boljša prosta stanovanja in več sob na razpolago. Iščejo se manjši in prazni prostori. Stanovanjska borza „Marstan“. 2339

Ferromaltechina „Usmiani“ zdravilno Kina vino z železom pripravljeno na bazi najboljšega vina z otoka Rab, iz lastnih vinogradov. Predpisujejo in priporočajo ga zdravniki kod sigurno radikalno zdravilo za sledeče bolezni: Slabost, onemoglost, bledolichnost, malarijo, rahitidisa in kot rohorans te stomachicum. Razen tega se priporoča porodnicam in rekonvalescentem. Ferromaltechina so priporoča tudi otrokom za dober tek in kar je poglavitno, ne kvari želodca, temveč ga ojačuje in poveča apetit. Ferromaltechina „Usmiani“ originalna steklenica od 350 gr. vsebine se dobi po vseh lekarnah, a kje ga ne bi bilo, se naročuje pri izdelovalcu. Pazi na ime: Ferromaltechina „Usmiani“. Ime in znamka po zakonu zaščitena. Varujte se ponarejenih znamk. Ferromaltechina izdeluje edino lekarna Usmiani, Rab (Dalmacija). Zahtevajte specialni cenik, katerega se pošlje brezplačno v vpogled. Stevilne zahvale in priznanja so v pogled. 2163

Morska riba

se dnevno peče v

Dalmatinski kleti
Maribor, Mesarska ulica 5.
2335 **Povodnik.**

POZOR!

Čevlje iz najboljšega materiala (samo ročno delo) kupite po najnižjih cenah pri **Franz Neubauer, čevljar.**
Gospoka ulica 33, Maribor.

Čevlje za gospode, dame in otroke najboljše kakovosti po najnižji ceni kupite pri tvrdki **Anica Traun, Maribor, Grajski trg**

Za Vse svetnike

priporoča **vrtnarstvo Ivan Jemec**, Maribor, Razlagova ulica št. 11 vence in šopke, sveže in umetne, specialne krizanteme, po najnižjih dnevni cenah.

2322

Novo prvovrstno dalmatinsko vino

je ravnokar **prispelo Din 10'-**
in se toči odslej po **Din 10'-**
v gostilni in dalmatinski kleti
GRAJSKI TRG št. 1 („KOSOVO“) 2329

Razglas.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani odda **kleparska dela pri gradbi stanovanjskih hiš v Mariboru, ob Kralja Petra trgu.**

Kleparska dela se oddajo za štiri hiše skupno ali za vsako posebej.

Interesentom, našim državljanom so na razpolago pogoji in proračuni od 31. oktobra 1925 naprej ob uradnih urah v pisarni zavoda. Oferte je vložiti do 7. novembra 1925, priložiti 5% jamščine. 2334

Naša nova vrsta
br. 3967 Din 269'.

treba da nosi **jedino ovu vrstu**. Taj, ko ima novaca na više pari cipela, treba tim prije da nabavi ovu vrstu, za to jer je u službi za izlete i putovanje nena-doknadiva.

Ova vrsta je naša preporuka, jer je najbolji izraz naše misli, poslužiti Vas.

MUŽU RADA!

Birajući cipele budite pažljivi više, nego kod biranja šešira. Neugodna cipela ograniči Vašu sposobnost, onemogući Vaš uspjeh, skрати Vam ugodnost i škodi Vašem zdravlju.

Donosimo novu vrstu, koja udovoljava svim Vašim zahtjevima. Ovo je uspjeh našeg rada, našeg iskustva i naših stručnjačkih studija u cijelom svijetu.

Svako treba da isproba našu novu vrstu. Taj, ko može kupiti samo jedan par cipela,

Rata

2313

I. grafični umetniški zavod

MARIBORSKA TISKARNA
D.D. MARIBOR JURČIČEVA ULICA ST. 4 TELEFON 24.

litografija
Kamnotisk
Knjigotisk
Knjigoveznica
Rotacijskitisk
Štampni stroji
Stereotipija
Plakaterski
zavod

PREVZAME VSA V TO STROKO SPADA JOGA DELA V ENI IN VEČ BARVAH
ZMERNE CENE! TOČNA POSTREŽBA!

NAJVEČJE PODJETJE TE STROKE NA BIVŠEM ŠTAJERSKEM

Tiskar: »Mariborska Tiskarna« v Mariboru, predstavnik: Stanko Detela, ravnatelj. Urednik Vekoslav Spindler, novinar. Izdajatelj: Konzorcij »Tabora« predstavnik: Vekoslav Spindler, novinar. Oba v Mariboru.